

Bc. Zuzana Nízka

Katarská kulturní politika a otázka identity

Cílem předkládané diplomové práce Bc. Zuzany Nízke je analýza způsobů a metod, jimiž Katar utváří a propaguje svou kulturní politiku jakožto nedílnou součást vlastní identity. Diplomantka v rámci svého výzkumu aplikovala několik obecně platných teoretických pojmů na podmínky katarského státu, k jehož prioritám patří prezentace země v zahraničí. Mezi těmito pojmy zaujímá přední místo „branding“, který původně vznikl jako marketingový termín, ale posléze se prosadil v oblasti politologických a sociologických studií týkajících se vytváření tzv. značky určité země. Podstatou této značky je obraz země reflektující národní identitu, s níž se ztotožňují všichni ti, kteří díky svým politickým, obchodním a kulturním stykům reprezentují svou zemi v zahraničí. Základními východisky diplomové práce se tak staly pojmy „nation branding“, veřejná a kulturní diplomacie, jejichž společným jmenovatelem je zahraniční publikum zajímající se rozsáhlé spektrum katarských kulturních aktivit (muzea, festivaly, sportovní utkání aj.).

Zadání práce odpovídá její členění do jednotlivých kapitol. Kapitola (2) následující po metodologickém Úvodu se v rámci analýzy kulturní dimenze zahraniční politiky zabývá veřejnou diplomacií, kulturní diplomacií a značkou země. Kapitola (3) nazvaná Katar na politické scéně je koncipována jako výklad geografických podmínek a společensko-historického vývoje země. Na tuto část navazuje charakteristika Kataru jako malého státu, jakož i jeho veřejné a kulturní diplomacie. Velkou pozornost zde diplomantka věnuje Katarské národní vizi 2030. V této části práce se nachází také pojednání o Arabském jaru a s ním související změně preferencí. Kapitola (3) uzavírají mezinárodní ohlasy na katarskou kulturní politiku. Obsahem kapitoly (4) jsou nástroje katarské kulturní politiky. Její jednotlivé části se zabývají rolí Ministerstva kultury a sportu, katarskými kulturními a multikulturními projekty (filmovou tvorbou, muzejní politikou), a v neposlední řadě katarskou sportovní politikou, která vyvolává veliký zájem katarského, arabského a mezinárodního publika. Po této kapitole následuje obsáhlý závěr, seznam použité literatury a tři soubory obrazových a textových příloh.

Během zkoumání tématu katarské kulturní politiky a identity dospěla diplomantka k celé řadě důležitých poznatků.

- I. Hlavním pilířem katarské veřejné diplomacie je role Kataru jako zprostředkovatele dialogu mezi znepřátelenými stranami v mezinárodních konfliktech. Tuto značku – roli mediátora – si Katar zvolil zcela logicky, neboť značku obchodní křižovatky mají SAE a značka finančního centra patří Bahrajnu.
- II. Branding, který praktikuje Katar, má pět základních součástí (stanice al-Džazíra, vzdělávání a kultura, sportovní události, turistika a rozvoj nových ekologičtějších paliv), jimž odpovídají následující hodnocení. Al-Džazíra byla r. 2005 vyhodnocena jako 5. Nejsilnější značka na světě. V roce 1995 byla založena polosoukromá

nezisková organizace Qatar Foundation (Mu'ssasat Qatar) podporující vědecký výzkum, umění a celkový rozvoj společnosti. Projektem Education City se Katar zařadil mezi hlavní vědecko-výzkumná centra na Arabském polostrově. Rozvoj lidských zdrojů, sociální, ekonomické a ekologické oblasti je zakotven v Katarské národní vizi 2030.

III. Významná je role Kataru jako hostitelské země mnoha sportovních, kulturních, vědeckých a jiných akcí. Klíčovou roli v oblasti sportu (ale i jiných oblastech) hraje společnost Qatar Sports Investments (Qatar li 'l-istithmárát ar-rijádíja), která je pobočkou velké investiční společnosti Qatar Investment Authority (Džiház Qatar li 'l-istithmárát).

IV. Katarská společnost je homogenní. Obyvatelé (cca 300 tis.) přenechávají řízení země vládnoucí rodině, s níž je pojí poměrně silné vazby. Katarská vizionářská politika mnohdy vyvolává rozporuplné reakce v arabském světě i za jeho hranicemi. Katarskému státu je připisována nálepka porušovatele lidských práv a svobod, dobré jméno mu ničí také zneužívání postavení zahraničních pracovníků žijících na jeho území.

Diplomová práce *Katarská kulturní politika a otázka identity* představuje zcela původní studii postavenou na konsistentním výkladu zadaného tématu. Je hodnotným přínosem k poznání katarské společnosti a kultury, a tím i celé oblasti Zálivu.

Diplomová práce Bc. **Zuzany Nízke** splňuje požadavky standardně kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení „výborně“.

Doc. Dr. František Ondráš, PhD.
vedoucí diplomové práce

V Praze, 6. 6. 2016